

2. valgrunde er i gang – noen tanker fra REKTORAT VINCENT i innspurten

I etterkant av den siste valgdebatten har det kommet en del spørsmål fra deltagere som vi ikke fikk besvart og som vi, Rektorat Vincent, gjerne vil svare på. Men først en kort oppsummering av hva vi står for og litt om hva som skiller de to teamene:

- ✓ Handlekraftig, men kollegial og nær ledelse basert på bred erfaring
- ✓ Vi lytter og forstår før vi bestemmer
- ✓ Vi er et godt team - vi utfyller hverandre og spiller på lag
- ✓ Faglig forankring, alltid og overalt – studenter og forskning i fokus
- ✓ Mer medvirkning, tillit og transparens – god ledelseskultur
- ✓ Mindre byråkrati – en fornuftig leiestedsmodell
- ✓ Bedre økonomistyring for en bærekraftig fremtid
- ✓ Merkevaren NMBU skal utvikles - formidling og innovasjon
- ✓ Norges mest fornøyde studenter på en levende campus
- ✓ Forskning og utdanning i godt samspill – Norges beste studie- og arbeidsplass

ETT NMBU – BYGGET PÅ KUNNSKAP OG TILLIT, SKAPT AV MENNESKER

Hva skiller egentlig de to teamene? Her er noen ting å tenke på:

1. Vi er nokså forskjellige personer. Denne forskjellen vil gjenspeiles i måten vi leder og kommuniserer på.
2. De to teamene har veldig forskjellig bakgrunn og erfaringsgrunnlag. Vårt team har omfattende og bred erfaring, fra forskning, utdanning, innovasjon og administrasjon. Vi utfyller hverandre, og vi jobber som et team. Denne solide erfaringen, supplert med at Vincent sitter i Universitetsstyret og er leder av en av NMBUs bærekraftsarenaer, gjør at vi kjenner NMBU veldig godt. Vårt team har god kjennskap til alle typer utdanning som gis ved NMBU, deriblant profesjonsutdanningene. Vår bakgrunn gir oss dessuten svært god kjennskap til den eksperimentelle, utstyrsavhengige utdanningen og forskningen ved NMBU i all sin bredde; her skiller vi oss klart fra det andre teamet. For eksempel, så tror vi at vi er bedre egnet til å sørge for at innføringen av leiestedsmodellen gjøres på en god måte.
3. Fordi vil vi sette framdrift innen forskning og utdanning i fokus, og fordi vi har så mye, og bred, operasjonell erfaring, vil vi kunne ta ned unødvendig byråkrati. Vi vil kunne skille mellom vesentlige og uvesentlige administrative prosesser og vi vil forenkle det som forenkles kan og bør. Vi tenker at vi vil kunne få til et svært godt samspill med NMBUs administrative krefter på alle nivå, siden vi er analytiske, ryddige og effektive og kan vise til utmerket samspill i de enhetene hvor vi jobber i dag.
4. Vi tror at teamene har litt ulike syn på noen aspekter av utdanningsvirksomheten. Begge vektlegger høy kvalitet, gode læringsforhold og digitale muligheter og utfordringer. Vårt team har imidlertid mer fokus på grunnutdanningen og at studentene får varig basiskompetanse som gjør dem attraktive for framtidige arbeidsgivere. Vi jobber også med innovasjon, moderne læringsformer og entreprenørskap, men i noe mindre grad enn det andre teamet, samtidig som vi har fokus på kostnader. Ingunnus fakultet, Realtek, har vært et forbilde, med nye samfunnsrelevante utdanningsløp som tiltrekker studenter og skaper et sterkt, delvis studentdrevet innovasjonsmiljø.
5. Det er forskjell mellom rektorkandidatenes styreefaring. Vi har, og har hatt, flere styreverv på fakultets- og universitetsnivå. Styrelederrollen blir viktig for ny rektor og her vil Vincents betydelige styreefaring være viktig og komme til nytte.
6. I valgkampen har det vært forbausende lite snakk om økonomien ved NMBU. Vi vet ikke helt hvor det andre teamet står, men vi er i hvert fall sikre på at vi har gode og realistiske planer

for hvordan vi kan utbedre NMBUs økonomiske situasjon; flere detaljer finnes i de andre valgdokumenter som vi har skrevet.

Så til innkomne spørsmål:

Spørsmål: I dagens økonomiske situasjon står en del av landbruksdelen av NMBU med dens leiesteder og studenter i en vanskelig situasjon. For eksempel nedleggelse av dyreslag og utfasing av praktiske fag for å spare penger. Hvordan stiller rektoratene seg til spesielt husdyrfag og husdyrenes rolle hos NMBU. Vil dere bevare disse til tross for en krevende økonomisk situasjon?

Svar: Vi mener at vi skal bevare de tradisjonelle fagene som i dag sliter økonomisk og med rekruttering. Tema som mat, planter og husdyr er viktigere enn noensinne! Dette påpekes også av OECD. Vi skal jobbe målrettet for at alle studieplasser innen disse fagområdene fylles samtidig som vi arbeider politisk for bedre finansiering av nasjonal infrastruktur. Innføring av leiestedsmodellen ved NMBU er ikke gjort på optimal måte og vi vil ta tak i dette med en gang vi eventuelt tiltrer. Vi skal ha råd til å bruke våre fasiliteter.

Spørsmål: Omstilling ved NMBU – revidert mandat (NMBUs styrer, råd og utvalg - Møter - Universitetsstyret (06.03.2025) står det følgende: Tilleggsutfordringer som per i dag ikke er innlemmet i innsparingsbehovet er inndekning av tidligere års underskudd for enkelte fakulteter og enheter, samt det betydelige etterslepet i vedlikehold og oppgradering av bygninger og infrastruktur som maskiner, utstyr og IKT. Eventuell annen kostnadsvekst og behov innenfor særskilte områder kommer også i tillegg. Så vidt jeg vet er dette samlet sett, mange milliarder kroner (for NMBUs eiendommer alene beløper det seg til mellom 4 og 5 milliarder kroner). Hvordan tenker dere å forholde dere til disse tilleggsutfordringene?

Svar: Viktig poeng. Det er klart at NMBU aldri vil kunne klare å ta igjen et etterslep på 4 – 5 milliarder uten særskilte bevilgninger; så det må vi jobbe for politisk. NMBU skal ha en ambisjon om å bruke mer på vedlikehold av bygningsmassen enn vi gjør i dag. Den harde realiteten er derfor at vi egentlig har et innsparings-/inntjeningsbehov som er (betydelig) større enn 200 millioner. På kort sikt klarer vi ikke å gjøre noe særlig mer vedlikehold enn det vi gjør i dag, simpelthen fordi vi må holde hodet over vannet og holde motet opp blant de ansatte. Men, på litt lengere sikt, f eks ved slutten av kommende styreperiode, må budsjettene for vedlikehold opp.

Spørsmål: Vi fikk høre Solve sitt syn på hvor viktig han anser administrasjonen sin rolle hos NMBU, kan vi få Vincents sitt syn på det samme?

Svar: Solve roste NMBUs administrasjon opp i skyene og det er det mye grunn til. Mange gjør en utmerket jobb. Men det betyr ikke at alt er i sin skjønneste orden (for NMBU som helhet). Det overadministreres en del, det er for mye silotenkning i deler av organisasjonen, det er for store forskjeller mellom fakultetene i måten de administrerer på, og ikke alle linjer er like klare.

En kompetent administrasjon, og en dyktig teknisk stab, er avgjørende for at NMBU skal lykkes. Vincent har lang erfaring med godt samarbeid med administrasjonen ved KBM, som er en liten og effektiv, og støttende enhet. Ingunn og Thea har gode erfaringer fra samarbeid med en støttende administrasjon på Realtek og VET. Vi ønsker å opprettholde administrative tjenester på enhetene som er nær kjernevirksomheten. Vi tenker at vi vil kunne få til et svært godt samspill med NMBUs administrative krefter på alle nivå, både sentralt og ute på enhetene, siden vi er analytiske, ryddige og effektive og kan vise til utmerket samspill i de enhetene hvor vi jobber i dag.

Spørsmål: Hvordan dere vil sikre tverrfaglighet og sette universitetet i stand til å løse bærekraftsutfordringer på nye måter, både innen undervisning, forskning og samfunnskontakt?

Svar: Meningsfull tverrfaglighet sikres først og fremst gjennom å sikre faglighet, og tverrfaglighet er ikke et mål i seg selv. Tverrfaglighet må til for å løse noen av dagens største utfordringer, noe som for eksempel Vincent har lært mye om, og bidratt til, gjennom å lede en av NMBUs bærekraftsarenaer og gjennom et stort prosjekt finansiert av ERCs tverrfaglige forskningsprogram (ERC-Synergy). Men, tverrfaglighet har lite for seg uten at det ligger sterk faglighet i bunn og NMBU kan også bidra til å løse bærekraftsutfordringer gjennom tilnærminger som ikke nødvendigvis er tverrfaglig.

Vi skriver et sted i våre valgdokumenter: «Ved å bygge på NMBUs unike kombinasjon av innovative realfagsmiljøer og ledende samfunnsfaglige miljø skal vi utdanne studenter som kan bidra til å løse de komplekse utfordringene verden står ovenfor». Utdanning av studenter som har de verktøy som er nødvendige for å bli samfunnsaktører som løser bærekraftsutfordringer er det viktigste vi gjør. Når det gjelder det store potensialet som ligger i samarbeid mellom NMBUs fakulteter må vi, som Vincent sa i debatten, jobbe med å fjerne kulturelle og økonomiske hindringer for samarbeid innen både forskning og utdanning. Vi er ett NMBU.

Spørsmål: Hva er rektorkandidatenes holdning til nåværende og fremtidig bruk av innstegsvilkår som vei for å ansette vitenskapelig ansatte ved NMBU?

Svar: Først og fremst, som vi sier i vår plattform og andre steder, ønsker vi at NMBU skal ha en transparent og rettferdig rekrutteringspolitikk. Unge forskere i ulike faser av karrieren bør ha et klart bilde av sine valgmuligheter (karriereveier) og kravene og forventningene som følger med disse alternativene. Konkurransen om faste stillinger bør være rettferdig og åpen, ved å bruke riktige rekrutteringsprosesser. Å opprette eller fylle faste stillinger gjennom tilfeldig rekruttering i lukkede prosesser (vi kaller det også «bakdørsrekruttering») er ikke noe vi skal gjøre. NMBUs fakulteter bør ha mest mulig lik politikk rundt ansettelse.

En fast stilling i norsk akademia er et stort privilegium, men for å komme dit må vi alle betale prisen i form av en periode med lite jobbsikkerhet som gjerne kommer i en fase av livet (f.eks. tidlig i trettiårene) som er travel for mange. Det harde faktum er at bare en liten del av de som tar doktorgrad havner i faste akademiske stillinger, og det tar lang tid og mye trening for å komme dit. I prinsippet ville «tenure track»-stillinger kunne være et nyttig mellomledd mellom en midlertidig prosjektfinansiert forskerstilling og en helt fast stilling, med klare mål og klare suksesskriterier. Men, basert på våre erfaringer med denne type stillinger og vår generelle kunnskap om norsk kultur og det norske arbeidslivet, er vi ikke sikker på at bruk av innstegsvilkår er et godt virkemiddel.

Vi håper dere benytter stemmeretten! Riktig godt valg fra Vincent, Ingunn og Thea.

